

БЪГСТВОТО НА ЕЛИЗА

Откъсът от романа „Чичо Томовата колиба“ от Харриет Бичер-Стоу

Господинът и госпожа Шелби бяха сами в стаята. Неочаквано госпожа Шелби попита мъжа си:

— Кажете ми, Артур, кой беше този неодълан господин, когото покани на вечеря?

— Казва се Халей, — отвърна Шелби, с малко неловкост във гласа.

— Каква работа има тук и защо ще вечеря у дома?

— Аз го поканих, понеже има да уреждаме с него едни сметки.

— Той е търговец на роби, нали? — запита госпожа Шелби.

— Кой ти каза това, мила? — запита мъжът.

— Моят прислужница Елиза ми разправи днес, че си имал намърение да я продадеш заедно с детето й. Но аз не вървах това.

— Не ще и дума, Емилия, — отговори господин Шелби — аз ще трябва да продам някои от моите слуги, за да излъза от затрудненото положение, в което се намирам. И трябва да ти кажа, че вече продадох Томъ.

— Какъ? — извика г-жа Шелби, — нима продаде клетия Томъ, този добър и върен човък, който ни служи още от дете! Но ти му обещах да го освободиш, това му казахме при всеки случай. Сега вече мога да вървам всичко и ми се струва, че се каниш да продадеш малкия Хенри, единственото дете на клетата Елиза.

— Добре, щом искаш да знаеш всичко, ще ти кажа, — отвърна г. Шелби. — Ти позна. Томъ и Хенри сж продадени, и не виждам, защо трябва да ме смъташ за жесток човък, щом върша това, което всички вършат всеки ден.

— Но защо жертвуваш Томъ и Хенри, а не някой друг роб?

— Понеже за тях получавам повече пари, — кратко отговори г. Шелби.

— Много жалко, — каза г-жа Шелби, — щом изтргнем клетия Томъ от срѣдата, която така обича, той сигурно ще умре.

— Съжалявам, че всичко това ти причинява мъжа, — от-

говори Шелби, — но тях избира търговецът, и аз трябва да отстъпя.

Госпожа Шелби помълча малко време, след това тжжно въздъхна:

— Ахъ, робството е страшно нещо, то е еднакво рана както за господаря, така и за роба.

— Мила моя, не бива да тжжиш, — каза г. Шелби. Сега вече е късно. Сдѣлката е сключена и договорът за продажбата подписанъ.

На другия ден рано сутринта нещастната Елиза се яви разплакана предъ господарката си.

— Охъ, госпожо, — каза тя, — мислете каквото искате за мене, но снощи аз подслувах до отворения прозорец на стаята ви и чухъ цѣлия разговоръ съ господинъ Шелби. Не ми се сърдете, ако се постарая да спася детето си.

И безъ да каже дума повече, клетата жена излъзе из стаята на своята господарка и като взе детето въ ръце, отиде въ колибата на Чичо Томъ. Леля Хлоя като я видѣ, че иде, се спусна да я посрещне.

— Изплаши ме, Елиза, — каза тя. — Болна ли си или ти се е случило нещо лошо?

— Бѣгамъ, — отвърна Елиза, — бѣгамъ, за да спася детето си, понеже господарътъ го продаде.

— Продаде?! — извика изненадани едновременно Чичо Томъ и Леля Хлоя.

— Да, продаде го на един търговец, — отвърна Елиза. — Снощи чухъ разговора на господаря и госпожата. Той й каза, че продаде моя Хенри, а също така и тебе,

Чичо Томе — на един търговец на роби. Още тази сутрин търговецътъ щѣ да ми не дате вземе.

Чичо Томъ отначало сякаш не разбра думитъ на Елиза, но малко по-малко всичко му стана ясно.

Краката му се подкосиха.

ЕСЕННИЯТЪ ВЪТЪРЪ

Падай, жълта шума, застели земята — съ конь лети изъ друма есенниятъ вѣтъръ!

Отъ далече иде, презъ рѣки, морета, — иде той да види роднитъ полета.

Иде да посвири въ старитъ кумини, крушки да подири въ селскитъ градини.

Ехъ, че лудо скача, скача и си пѣе, и тополи въ здрача вѣтърътъ люлѣе.

Шибне ли си коня — писнатъ дървесата, клонитъ отронятъ листи по земята.

Падай, жълта шума, застели земята — съ конь лети изъ друма есенниятъ вѣтъръ!

Асенъ Босевъ

ЗНАЕТЕ ЛИ, ЧЕ . . .

Въ природата се срѣщатъ най-различни животни, птици, насѣкоми и пр. Отъ толкова малки, които едвамъ се забелязватъ съ просто око, до грамидни по своята сила и размери животни, които всѣватъ страхъ дори и у човѣка.

Калинката-малинката, както я нарича народа, това малко, твърдокрило насѣкомо, съ 7 черни петънца на червения си грѣбъ, не напразно е обичано и е предметъ на всевъзможни народни повѣррия. Тя е най-голямъ унищожител на пакостнитъ растителни въшки. Нейната лавра, като порастне на 15—20 дни разкъсва повече отъ 100 растителни въшки на денъ.

Птица-носорогъ: Интересна по своето външно устройство. Живѣе въ Индия, Африка и

Суматра. Мжжката зазижда женската въ гнѣздото, докато отвѣди ново поколѣние. Оставя й само една малка дупчица, презъ която да влиза въздухъ и да може да получава храната, която мжжката носи съ най-големо усърдие.

Той се струполи върху единъ столъ съ оборена надъ колѣнетъ глава и захѣлца.

— Богъ да ми е на помощ! — извика Леля Хлоя. — Струва ми се, че това е просто невъзможно. Какво е направилъ клетия човѣчецъ, та да го продаватъ!

— Уви, — каза Елиза, —

сега ще трябва да бѣгамъ съ детето си. Моля ви, разкажете на мъжа ми всичко и причината на моето бѣгство. Кажете му, че ще се помъжа да премина въ Канада.

Като каза това, нещастната жена просълзена и мълчалива излъзе отъ колибата.

Въ книгата „ЗЛАТНО СЪРДЦЕ“

драматични приказки, отъ ГЕОРГИ КРЪНЗОВЪ, можете да намѣрите винаги подходящъ материалъ за всѣка детска забава. Пиескитъ сж нагодени за всѣка сцена и сж много лесни за представяне. Набавете си я веднага чрезъ редакцията на в. „Славейче“! Цена 20 лв. Подвързана 30 лв. За нашитъ абонати и настоятели се отстъпва подвързана за 20 лв. Сумитъ превеждатъ чрезъ пощ. ченова с.к. 624.

Златко и Калинка: — постилатъ по-настрана отъ огнището чергата, лѣгатъ и се завиватъ. — Бабко, хайде сега, разправай! Слушаме!

Баба Стана: — приклѣква край огнището, поставя дърва на огъня. — До къде бѣхме стигнали?

Калинка: — До караконджалитъ.

Златко: — Дето тръгнаха по покривитъ на кжцигъ.

Баба Стана: — Тъй, тъй . . . сѣтихъ се. . . Та, разиграли се караконджалитъ по покривитъ на кжцитъ и занадничали презъ куминитъ. Търсятъ де има непослушни и свадливи деца. Една нощъ надниквали въ кжщата на една вдовица. Тя била сама. Имала си само две малки дечица. Момченце и момиченце. Момченцето било по-големо, но било много непослушно. Все се карало съ сестричката си. Когато караконджалитъ надникнали презъ кумина, майката плачела, защото момченцето се било скарало съ

СВѢТОВНИ ПИСАТЕЛИ

Харриет Бичер-Стоу

Родена е на 14 юний 1812 година въ гр. Личфилдъ, Северна Америка, а е починала на 1 юлий 1896 година въ гр. Хартфордъ.

Харриет Бичер-Стоу е написала прочутата въ цѣлъ свѣтъ книга „Чичо Томовата колиба“, която до сега е претърпѣла хиляди издания и е преведена на почти всички свѣтoвни езици. Тази хубава и прочувствено написана книга е спомогнала да се премахне ужасната търговия съ роби и да се даде свобода на негритъ въ Америка.

Доживѣла до дълбока старостъ, Харриет Бичер-Стоу е била най-почитаната писателка въ цѣла Америка. И сега нейната безсмъртна книга буди у читателитъ любовъ къмъ потиснатитъ и онеправданитъ и стремижъ къмъ свѣтлина, братство и свобода.

ШЕГИ И СМЪШКИ

— Право ли е, господинъ учителю, да се наказватъ хората за нѣща, които не сж извършили?

— Разбира се, че не е право, Васко!

— Добре, азъ не си направихъ домашното упражнение.

Иванчо се разхожда съ баща си въ Зоологическата градина.

— Кажете ми, тате, защо слонътъ има толкова голѣмъ носъ?

— Защото като билъ малъкъ постоянно човъркалъ носа си, като тебе.

Майката: — Ванко, защо давашъ на котката просо?

Ваню: — Защото канарчето влѣзе преди малко въ устата й.

— Тогава разкажи ми я сега, докато вечеряме.

Калинка: — сжщо започва да се храни. — Хайде, бабко! Разкажи ми я сега!

Баба Стана: — Добре! Ще ви разкажа една много хубава приказка, но ако ми обещаете, че никога вече нѣма да се карате, а ще бъдете добри и ще се обичате като братче и сестриче.

Златко и Калинка: — едновременно. — Обещаваме! Обещаваме!

Баба Стана: — Слушайте тогава! . . . Било късна есенъ. Духалъ като сега студенъ вѣтъръ. Свирилъ въ куминитъ, тропалъ по покривитъ и тичалъ като бѣсенъ изъ полето. Всички се свили край огнищата, седатъ си на топло и никой не смѣе да се покаже навънка. Разиграли се тогава караконджалитъ по покривитъ на кжцитъ. . .

Златко: — Какво е това караконджали?

Баба Стана: — Каракон-

жалитъ ли? . . . Това сж едни черни дяволи, като нашия котаракъ, които ношно време влизатъ презъ куминитъ и задигатъ непослушнитъ и свадливи деца, та ги водятъ при най-големия караконджалъ, да ги сяди и наказва.

Калинка: — Ами сега караконджалитъ има ли ги?

Баба Стана: — Има ги, ами. . . Нощеска като заиграятъ по покрива ще ги чуете.

Златко: — Нѣма сега такава нѣща. То било едно време.

Баба Стана: — Ти недей слуша, че ще видишъ дали нѣма и сега караконджали!

Златко: — Не ме е страхъ мене отъ караконджали!

Котаракътъ: — промъква се презъ това време край софрата и посѣга съ предния си кракъ къмъ Златковия коматъ.

Златко: — блъсва го. — Пст. . . Да се махвашъ отъ тукъ, че ако те удари съ лъжичката по главата. . .

Калинка: — Сега пъкъ съ котарака ли почна да се ка-

рашъ?

Златко: — Нали съ тебе не се карамъ? Ти защо се бъркашъ?

Баба Стана: — Пакъ ли започнахте? Нали обещахте, че нѣма вече да се карате? Само си търсите. . . Хайде яжте побързо, че да дигаме софрата.

Калинка: — Азъ се нахранихъ.

Златко: — И азъ се нахранихъ.

Баба Стана: — Помогнете ми тогава да дигнемъ софрата.

Калинка: — разтрѣбва софрата. — Бабко, нали ще продължишъ после приказката?

Баба Стана: — Хайде сега, лѣгайте, че стана късно. Утре ще продължимъ приказката.

Калинка: — Докато заспимъ, ти ще ни я разправишъ, бабко.

Баба Стана: — Постилайте сега чергата и се завийте. Докато си дойдатъ баща ви и майка ви, ще гледамъ да ви я разправа. . .

